

[Handelsministeren.]

bejderklassens Organisationer og i første Linie mod Landarbejdernes Organisationer, men Loven kan ogsaa ramme andre end Arbejderne og deres Organisationer. Haandværksmestrenes Organisationer har givet Udtryk derfor, og der er saa sent som nu i Septembris til Handelsministeriet indsendt en meget vægtig Klage over, at Loven er blevet vedtaget, samt en Anmodning fra en Række Haandværkerorganisationer om, at Loven maa blive ophævet. Ogsaa Arbejdsgiverne i Almindelighed har protesteret mod Loven; de har erklæret, at den ikke er paakrævet, og protesteret mod dens Uklarhed. Fremragende Jurister har kritiseret Loven, og jeg kan i denne Henseende henvise — hvad jeg ogsaa gjorde ovre i det andet høje Ting — til en Artikel, som blev skrevet i „Socialt Tidsskrift“ i 1927 af Højesteretsdommer Dr. jur. Troels G. Jørgensen. Højesteretsdommeren fremfører mod det daværende Lovforslag, at det ikke indeholdt saadanne Bestemmelser, at Domstolene fik en klar Vejledning, men at det tværtimod efter Lovforslagets Ordlyd blev overladt til Domstolene at skønne over, hvad der kunde være lovligt, og hvad der ikke kunde være lovligt, uden at de havde bestemte Direktiver i Lovens Paragraffer at gaa efter. Det hedder i denne Artikel af Højesteretsdommeren om Domstolene i Forhold til Loven:

„Deres Kald er ikke at give Love, men at anvende dem. Befolkningens Syn paa Domstolene er bestemt ved denne Opfattelse af deres Gerning, men denne Opfattelse bliver paa en skadelig Maade forrykket, naar Domstolene paa et enkelt tilmed socialt ømtaaleligt Punkt bliver udrustet med egentlig disponerende Myndighed.“

Det forekommer mig, at siden denne Artikel blev skrevet af den paagældende Højesteretsdommer, har Loven faaet et endnu mere udflydende Indhold, end man kunde forvente paa det Tidspunkt, da Artiklen blev skrevet. Naar det f. Eks. i Lovens § 1 hedder: „Kollektive Aftaler, som paa uberettiget Maade begrænser den enkeltes frie Adgang til Erhverv eller Arbejde, kan ikke tillægges Retsvirkning ved Domstolene“, saa er det ikke at give Domstolene en klar Vejledning, det er ikke at

sige til dem, hvad de skal dømme for eller ikke dømme for. „Uberettiget Maade“ er et saa vagt Udtryk, at Domstolene med Rette kan sige: Vi ved simpelt hen ikke, hvad der i det paagældende Tilfælde er Lov eller ikke Lov; det er os, der i Virkeligheden skal til at udforme Loven ved Domfældelsen. Og det bliver ikke bedre i Lovens øvrige Paragraffer. Det samme gentager sig i § 3, hvori det hedder, at

„enhver Art af økonomisk eller personlig Forfølgelse — derunder Boykoting —, som tilsigter paa uberettiget Maade at begrænse den enkeltes frie Adgang til Erhverv“

o. s. v. Det er det samme vage og ubestemmelige Udtryk, der her anvendes, og som aabner Mulighed for den største Vilkaarlighed. Det er det, den nævnte Højesteretsdommer har protesteret imod paa Domstolenes Vegne. Jeg har da ogsaa fundet, at Loven bør ophæves, og det er derfor, jeg fremsætter det Lovforslag, som jeg her har gjort Rede for for det høje Landsting. Det er mit Haab, at Landstinget vil følge min Henstilling om at ophæve Loven og vedtage det Lovforslag, som jeg altsaa her tillader mig at forelægge for det høje Landsting, saaledes som det er vedtaget i det andet høje Ting.

Jeg skønner ikke, der er nogen Rimelighed i at opretholde en Lov, som Flertallet af Befolkningen utvivlsomt er Modstander af. Man kan maaske sige, at det ikke kunde vides, om der var Tilslutning blandt Befolkningens Flertal til Lovforslaget, da det blev ophøjet til Lov i sidste ordinære Rigsdagssamling, men siden da har Vælgerne, den almindelige Befolkning, haft Lejlighed til at tilkendegive deres Mening. Og ingen kan jo bestride, at dersom Lovforslaget nu blev fremsat for Rigsdagen i den Form, hvori det blev fremsat og vedtaget i sidste ordinære Rigsdagssamling, vilde det ikke kunne blive vedtaget, saa vilde et Flertal i det andet høje Ting, et betydeligt Flertal, ubetinget stemme imod det.

Jeg henstiller til det høje Landsting at behandle Lovforslaget hurtigt og vedtage det.

Hauch: Forud for Vedtagelsen af Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejds-